

MAGYAR MOLNÁR

a magyar malomipar érdekeinek szakközlönye

az Országos Magyar Malom-Egyesület hivatalos lapja

Megjelenik betekintet vasárnap	Előfizetési ára : évenként 10 frt, félévre 5 frt. Hirdetések árszabály szerint.	Szerkesztőség: és kiadóhivatal: Budapest V., Erzsébet-tér 19.
-----------------------------------	---	--

BUDAPEST, 1891. AUGUSZTUS HÓ 30.

TARTALOM: *Egyesületi közlemények.* — Ujítások a Wegmann-féle hengerezékeken. — *Kereskedelem és forgalom.* — *Statistika.* — *Gazdasági közlemények.* — *Üzleti tudósítások.* — *Hirdetések.*

EGYESÜLETI KÖZLEMÉNYEK.

Vonatkozással a fajták kevesbitéséről a lisztgyártásban és a liszttyoziáról szóló egyezményre vonatkozó körlevélre ezenel közze tételek, hogy szabályszerűen aláírt hozzájárulási nyilatkozataik illetőleg a konvenczió megtörtént aláírása alapján a az alább nevezett gőzmalomok és pedig:

a **Losoncz** és **hatvani gőzmalomok**, **Losoncz**,
a **Borsod-miskolczi gőzmalom-részvénytársaság**, **Miskolcz**,
a **Isztván** gőzmalom-társulat, **Debrecezen**,
a **Nagyvárdi-László** gőzhengermalom-részvénytársaság,
a **Szatmári gőzmalom-társaság**
a **egyezményes malomok 1891. augusztus 29-én**
kelt határozata értelmében az egyezmény kötele-
kébe felvették.

Budapest, 1891. augusztus 31-én.

*Az egyezményes malomok
bizottsága.*

Ujítások a Wegmann-féle hengerezékeken.

Az az óhajítás, hogy a malomipar terén felmerülő új eszméket az érdekelt szakközönsséggel megismertessük, arra készlet bennünket, hogy a Wegmann-féle hengerezékeken újabbon eszközölt javításokat alább ismertes-
sük, a mit annál inkább feladatunknak tartunk, mivel Wegmann urnak a találmanya szerint e gép egyes részé-
nek érzékenységeben rejli bajok elhárítására irányuló törekvéseit a legkésőbbvontatulanabban sikerek már eddig is koronázták.

Hogy a hengerek a hengerezék különféle ingásai-
nak engedjenek s így a gépnek úgy mennyiség mint mi-
nőség tekintetében kielégítő munkaképességet biztosítsa-
nak, Wegmann ur oly szerkezetet gondolt ki, mely a
csapágyaknak minden lehető irányba való ingását leho-
tőve teszi. Ezen ingó készülék tartja a mozgatható henger-
gerek emeltyűit, mely hengerek tengelyeinek csapjai há-
rom feszítő rugókkal szabályozható csapágybetétheben nyug-
szanak. Eme tengelycsap a hengerezék oldalfalain excenterrel
van megerősítve, mely lehetővé teszi a molnárnak, hogy

UNGARISCHER MÜLLER

Zeitschrift für die Interessen der ungarischen Mühlenindustrie

offizielles Organ des Ung. Landes-Mühlen-Verbandes

Erscheint wöchentlich Sonntag	Pränumerationspreis : ganzzährig fl. 10, halbjährig fl. 5. Inserate nach Tarif.	Redaktion und Administration Budapest V., Elisabethplatz 19.
----------------------------------	---	---

BUDAPEST, 30. AUGUST 1891.

INHALT: *Verbandsnachrichten.* — Neuerungen an den Wegmann'schen Stühlen. — *Handel und Verkehr.* — *Statistik.* — *Landwirthschaftliches.* — *Marktberichte.* — *Inserate.*

VERBANDSNACHRICHTEN.

Bezugsnehmend auf das Circulare, betreffend die Convention über Sortenredaction in der Mehlerzeugung und die Mehlytpirung, wird hiemit verlaubhart, dass auf Grund ordnungsmässig gefeigter Beitrittsserklärungen beziehungsweise auf Grund der erfolgten Unterschrift der Convention die nachbenannten Mühlenfirmen u. zw.:

Losoncz und **Hatvaner Dampfmühlen in Losoncz**,
Borsod-Miskolczer Dampfmühlen-Actien-Gesellschaft in Miskolcz,
Isztván Dampfmühl-Gesellschaft in Debreceza,
Grosswardener-László Dampfwalzmühl-Actien-Gesellschaft in Gross-
wardena.

Szatmár Dampfmühl-Gesellschaft in Szatmár,
zu der Convention laut Beschluss der conventionirten
Mühlen ddo 29. August 1891 aufgenommen wurden.
Budapest, 31. August 1891.

Das Comité der conventionirten Mühlen.

Neuerungen an den Wegmann'schen Stühlen.

Von dem Wunsche beseelt, alle auf dem Gebiete der Mühlen-Industrie auftauchenden Ideen den Fachinteressenten bekannt zu geben, glauben wir den in jüngster Zeit an den Wegmann'schen Stühlen vorgenommenen Verbesserungen nachfolgende Beschreibung widmen zu sollen, umso mehr, als dem Bestreben Herrn Wegmann's, dem in der Empfindlichkeit der einzelnen Theile liegenden Uebelstände abzuhelfen, zweifellose Erfolge das Wort sprechen.

Um die Walzen geeignet zu machen, allen Bewegungen nachzugeben und so eine möglichst günstige Arbeit der Maschinen zu sichern, hat Herr Wegmann eine Construction erdacht, welche den Lagern gestattet, in jeder beliebigen Richtung zu schwingen. Diese schwingende Vorrichtung trägt die Hebel der beweglichen Walzen, deren Lagerhals in drei, mittelst Spannledern regulirbaren Lagerschalen ruht. Diese Lager sind excentrisch befestigt an dem seitlichen Gestell, was dem Müller gestattet, die Walzen in jedem Augenblicke in jeder beliebigen Rich-

a hengereket minden pillanatban s minden lehető irányban (még feltétele) is beigazítsa. Figyelmet érdemel továbbá a csapágyaknak önműködő fék-készüléke. Egy, a csapágy alatt elhelyezett olajtartóban egy kis kerék van, mely feszítő rugó segítségével a tengelynyakhoz szorítottatik, s így, a hengerek mozgását követően, azokat, míg forognak, folytonosan s dusan keni, ellenkező esetben pedig mozdulatlanul marad.

A vakaró-készülékeken is figyelemreméltó javítás történt. Eddigelig minden henger számára csak egy vakarókést használtak, miután azonban a gyakorlati használatban rövid idő múlva e vakarókés vesztett élességében s a hengerek között a gabona nagy mértékben torlódni kezdett, most Wegmann ur több, de kisebb vakarót alkalmaz, melyek sulyok s emeltyük által a hengerekhez szorítottak, a mi az eddigi hátrányok elhárítása mellett még azon előnnyel is jár, hogy a henger folytonosan s teljesen tisztántartatik. Az 1. és 2. ábra mutatja a kiemelő-szerkezetet a vészjelzővel, mely a hengereknek üres járását jelzi. Tudvalevőleg a hengereknek üres jársa nemcsak a hengerfelel gyors kopását, hanem nagy idő- és erővesztéssel is okoz, míg az új szerkezetnél a hengerek, mielőtt a gabona megszűnik beomlani, egymástól eltávolítottatnak s egy kis vészjelző a molnárt erre

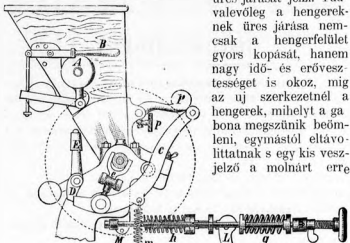

Fig. 1.

figyelmessé teszi. A gép megállítása úgy történik, hogy mielőtt az igen erős *G* rugó (lásd az 1. és 2. ábrát) nyomása megszűnik, az érzékeny *H* rugó a henger emeltyű-fejét *L* kissé oldalt nyomja; mindez egészen önműködőleg történik. A kis rud, mely a fentemlített 2 rugót hordja egy emeltyűvel s egy büttyökkel *M* van ellátva; a kar tengelye a gép állványán megy keresztül, s két oldalt meg van erősítve, a büttyökre egy hosszukarú emeltyű hat slyképpen, hogy míg az utóbbi nyugvó helyzetéből (1. ábra) záró helyzetbe (lásd 2. ábra) jut, a büttyök is forgattatik s így a *G* rugó lazul; a *H* rugó az emeltyűt kissé balra hajlítja s ezáltal a mozgatható hengert az álló hengertől eltávolítja. A *C* emeltyű egyik végén excenter van alkalmazva, mely a szilárd henger tengelye szíjkorongjával (*S*) egyenes összeköttetésben levő fogasrudra *e* hat, mely a szilárd henger mozgását az étető-hengerre átvissza. Az 1. ábrában jelzetti állásban a fogasrud nyugvzik s az étetés működik, míg a *c* emeltyű a 2. ábrában forgásban van s excenterével az *e* fogasrudat nyitja, minek következtében az *S* szíjkorong kikapcsolatik s az étetés felbontkittatik. Az étetőhenger tengelye másik végén egy kis harang, mely azon perczben megszólal, mielőtt a szíjkorong üresen forog. A *C*-vel jelölt emeltyű (lásd 1. ábra) fennakad, mert vége a *D* zárókilémshez támaszkodva, ennek ellensúlyával megrögzítettetik, úgy hogy az evvel kapcsolatos *E* pecek az is szilárdan áll.

tung, selbst nach oben, zu reguliren. Sehr beachtenswerth ist ferner die automatische Schmier-Vorrichtung der Walzenlager. In einem, unter dem Lager angebrachten Oelbehälter befindet sich ein, mittelst Federdruck an den Lagerhälsen angepresstes Rädchen, welches in Folge dessen an der Bewegung der Walzen theilnimmt und es so fortwährend reichlich schmirt, so lange als sich die Walzen drehen und welches Rädchen unthätig bleibt, wenn die Walzen ruhen.

Auch an den Schabern wurde eine beachtenswerthe Neuerung angebracht, bisher hatte man nur einen Schaber für jede Walze, nachdem sich jedoch eine gewisse Abnutzung und eine verhältnissmässig starke Anschoppung des Mahlgutes zeigte, wurde der eine Schaber in mehrere kleinere abgetheilt, welche mittelst Gewicht und Hebel an die Walzen gepresst werden, wodurch nicht nur die bisherigen Lebelstände behoben, sondern auch die vollkommene Reinhaltung der Walzen erzielt wurde. Fig. 1 und 2 zeigen die neueste Abstell-Vorrichtung mit Alarmsignal, welche anzeigt, wenn die Maschine leer geht. Bekanntlich hat das Laufen der Walzen nicht nur den Nachtheil, dass sich deren Oberfläche rasch abnutzt, sondern es geht auch sehr viel Zeit und Kraft verloren, während bei der neuen Anordnung die Walzen sofort, wie das Einliessen aufhört, auseinander

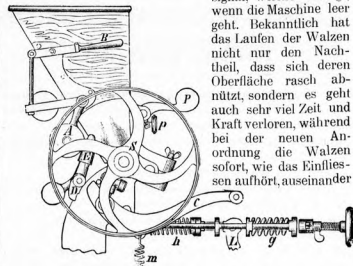

Fig. 2.

getrieben werden und eine kleine Alarm-Glocke den Müller auf diesen Umstand aufmerksam macht. Das Abstellen tritt ein, sobald der Druck der sehr kräftigen Feder *G* Fig. 1 und 2 abgenommen, darauf tritt die empfindlichere Feder *H* in Wirksamkeit, indem sie den Hebelkopf *L* der Walze etwas nach seitwärts drückt; all dies geschieht ganz automatisch. Der kleine Arm, welche die erwähnte beiden Federn trägt, ist mit einem Hebel und Daumen *M* versehen, dessen Achse durch das Maschinenstello durchgeht, und an beiden Theilen des Gestelles befestigt ist, ein Hebel *C* mit langem Arm wirkt auf den genannten Daumen *M* derart, dass während dieser aus der Ruhelage in Fig. 1 in die absterrende Lage Fig. 2 übergeht, der Daumen zum Drehen veranlasst wird und so die Feder *G* lockert; in Folge der Wirkung der Feder *H* neigt sich der Hebel etwas nach links und entfernt so die beweglichen Walzen von den festen. Das eine Ende des Hebels *C* trägt ein Excenter, welcher auf eine Zahnstange *e* wirkt, welche in direkter Verbindung ist mit der Riemscheibe *S*, auf der Welle der festen Walze, und die Bewegung im normalen Gange, auf die Speisewalze überträgt. In der Stellung *C* Fig. 1 ist die Zahnstange in der Ruhelage, d. h. die Speise-Walze funktioniert, wogegen der Hebel *C* in Fig. 2 in Drehung begriffen ist und mittelst seines Excenters die Zahnstange *e* öffnet, die Riemscheibe *S* läuft leer und die Speisung ist unterbrochen. Am anderen Ende der Achse der Speisewalze, welche die Riemscheibe *S* trägt, befindet sich ein

Az 1. és 2. ábrában láthatni, hogyan van alkalmazva a megállító készülék a garatra, működése pedig a következő: egy vékony, szárnyas bádogszelep, melyet munkaközben az átfolyó gabona leoszoritva tart, azonnal felemelkedik, mielőtt a gabona megszánt folyni mert ellensulya feléle nehezedik s az emleltt *B* kart felémozdi, melyet rendes munka közben az *A* ellensuly szilárdan tart, de balra billent, mielőtt szabad lesz és az *E* peczek fejéhez ütködi, mire aztán az emleltt *D* zárókilincs (1. ábra) szabadul lesz, az *m* rugó a *C* emeltyükart lerántja, az *M* bütők balra tolódik, úgy hogy az *L* emeltyű feje,

mely a mozóó henger tengelyére van erősítve, balfelé elhajlik s így a hengert magát is a szilárdan fekvő hengertől eltávolítja. Az emleltt *D* emeltyű súlyedése következtében az *e* villa megszabadul, azaz üresen jár tengelyén s egyúttal a csengetyűn jelt ad, hogy a hengerek üresen járnak.

A Wegmann-féle hengerszekőkben eszközölt igen érdekes újítás az u. n. ellensúlyozó kerekek áll. A közhasználatban lévő fogaskerekek hajtásnak az a hátránya, hogy ha a hengerek átmérője természetesen kopás vagy lecsiszolás által kisebbedik, a fogak behatása már nem rendes, tehát gyakran ki kell őket cserélni. A 3. kerék új elrendezése által nemcsak az üzemet lehet teljesen megszüntetni, hanem még a hengerek kopása után is megmarad a kerekek rendes, exact működése.

A 3. ábra egy ilyen új kerekek elrendezéssel ellátott hengerszekő ábrázol, míg a 4., 5., és 6. ábra ez. k. schematikus elrendezését mutatja; a pontozott körök jelképezik az *RR*, kettős kerekek *Z* általi tartását, és a 6. ábrában a kerekek működésén kívül láthatók. — A 4. ábra oly esetet tüntet fel, midőn a hengerek ismételt gyalulás folytán már kisebb átmérővel bírnak; emellett az emelő *Z*, *E* kör irányában kissé lecsuszadik. Az 5. ábra azon berendezést adja, a midőn különböző forgási gyorsaságot akarunk elérni.

Minden hengerszekőhez továbbá egy u. n. kerékfogó adatik, igen egyszerű és czélszerű szerzőm, a kerekek csapágyaikról való levételére: áll pedig ez egy villából, mely csavarok segítségével a leveendő kerekre erősíthető, ezután a kerek egy középső csavar segítségével leoszorítható.

Glöckchen, welches in dem Augenblicke zu functioniren beginnt, sobald die Riemenscheibe leer läuft. Der Hebel *C* arretirt sich (Fig. 1), indem er sein Ende an die Klinke *D* anlehnt, welcher mittelst Gegengewicht angeedrückt wird und womit auch der, damit verbundene Stöß *E* festgehalten wird.

Auf der Gasse (Fig. 1 und 2) sieht man die Ausrückvorrichtung, welche wie folgt wirkt: eine Flügelklappe, welche sonst vom durchlaufenden Mahlgute niedergedrückt gehalten wird, erhebt sich von selbst sofort, wenn das Mahlgut zu fließen aufhört: indem das Gegengewicht sich senkt, hebt es den Arm *B* Fig. 1, welcher während des normalen Functionirens das Gegengewicht *A* festhält, welches somit frei wird und nach links fällt und dabei gegen den Kopf des Stößes *E* schlägt; dabei löst sich die Klinke *D*, der Hebel *C* wird durch die Feder *m* herabgezogen und der Daumen *M* verschiebt sich nach links, so dass der Hebelkopf *L*, welcher die bewegliche Walze trägt, nach links gestossen wird und so die bewegliche Walze von der festen entfernt. Durch das Senken des Hebels *C* löst sich die Gabel *e*, die Riemenscheibe *S* läuft lose auf ihre Welle und gibt gleichzeitig das Alarmzeichen mit dem Glöckchen, dass die Walzen leer laufen. — Eine sehr interessante Neuerung an den Wegmann'schen Stühlen besteht in den sogen. Compensations-Rädern. — Der allbekannte Antrieb durch Zahnräder hat den Nachtheil, dass, wenn in Folge natürlicher Abnutzung oder Abschleifens der Walzen einer Durchmesser geringer geworden, der

Eingriff der Zähne nicht mehr normal ist, daher meistens ausgewechselt werden müssen. Bei der neuen Anordnung der 3 Räder ist man im Stande, nicht nur ganz abzustellen, so dass sie ganz ohne Differenz-Geschwindigkeit laufen, aber man erhält auch, nach dem Abschleifen der Walzen ein exactes und mathematisch richtiges Eingreifen der Räder; Fig. 3 zeigt einen Walzenstuhl mit derartigen Räderantrieb, während die Fig. 4, 5 und 6 deren schematische Anordnung repräsentiren, die punktirten Kreise aber zeigen, wie der Support *Z* der Doppelräder *RR* besteht, und in Fig. 6 sieht man die Räder ausser Eingriff. Fig. 2 zeigt einen

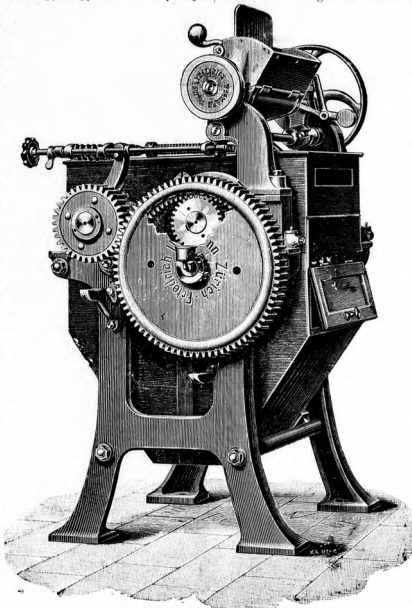

Fig. 3.

Eingriff der Zähne nicht mehr normal ist, daher meistens ausgewechselt werden müssen. Bei der neuen Anordnung der 3 Räder ist man im Stande, nicht nur ganz abzustellen, so dass sie ganz ohne Differenz-Geschwindigkeit laufen, aber man erhält auch, nach dem Abschleifen der Walzen ein exactes und mathematisch richtiges Eingreifen der Räder; Fig. 3 zeigt einen Walzenstuhl mit derartigen Räderantrieb, während die Fig. 4, 5 und 6 deren schematische Anordnung repräsentiren, die punktirten Kreise aber zeigen, wie der Support *Z* der Doppelräder *RR* besteht, und in Fig. 6 sieht man die Räder ausser Eingriff. Fig. 2 zeigt einen

Szellemesnek nevezhető Wegmannak szerkezete, mely által a fogkerekek kellemetlen zaját szünteti meg, ezt azáltal éri el, hogy a kerekeket belső íreggel látja el és ezt erőttel tölti meg, a mi a fém rezgését megakadályozza.

Hogy idegen anyagok, kövecek, szekek stb. mik gyakran kerülnek az őrlési anyag közé és a hengereket rongálják, behatolással megakadályozza, ily tisztáltságot felvétele erejű tartót alkalmaz, mely két elötölengert tartalmaz, ezek egyike szolgál az említett idegen részek eltávolítására, működés-e következő:

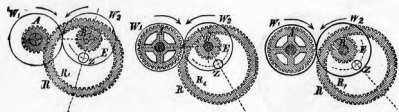

Fig. 4.

Fig. 5.

Fig. 6.

Az őrlendő anyag a garatból rovátkolt vashenger segítségével megfelelő s a *P* csavarral szabályozható mennyiségben vétetik; ezen vashengerrel szemben van egy ötszörös gyorsasággal járó porcellánhenger, mely röperenél fogva a gabonát egyetlenesen előre szórja, a netalan közle lévő idegen nehezebb részeket pedig egy bádög edénybe ejti, mely a hengereket átöleli, hánnan aztán időnként azáltal látóztatik el, hogy a csavarokat lazítjuk s a bádögédényt megfordítjuk, hogy az összegyűjtött idegen anyagok kihulljanak.

Tudvalevőleg rendes őrlésnél elkerülhetetlen szükséges, hogy a transmissio arányban legyen az egyik hengerrel a másik hengerre átrendező erőző. Wegmann ur ez irányban már régibb idők óta beható kísérleteket tett a végből, hogy a kerekekkel vagy szíjjal való átvitelnek egymás közli viszonyait megállapítsa. Azon kísérletek, melyek a hengereknek a transmissio tengelyétől külön-külön forgatást ezeloztak, meg az u. n. *Compound* szíjjakkal is kedvezőtelenebb mutakoztak, úgy hogy Wegmann ur figyelme főleg a kerekátritele fordította s erre vonatkozó kísérleteinek gyümölese gyanánt a fentemlített szerkezet állítja előnk. — A legkisebb porcellán hengerek 220 mm. átmérőjűek és 300 mm. hosszúak, a legnagyobbak átmérője 350 mm. s hosszúk 1 méter.

KERESKEDELEM ÉS FÖRGALOM.

Uj gözmalom Székesfehérvárott. Mint nekünk jelentik, Székesfehérvárott egy uj gözmalom részvénytársaság van alakulóban, mely iránt a nevezett város és Fehérmegye legkiválóbb személyei érdeklődnek.

Az aradi Széchenyi-malomban e hó 27-én eltört a lendkerék, minek következtében az őzlemek néhány hónapig szünetelni kell.

Rómán buza. A román buza behozatala, illetőleg transito-forgalma már megkezdődött. Az edlöttik fekvő kintulási szerint a múlt héten 75,000 métermázsá román buza haladt át Orsovánál a Vaskapun. E gabonamennyiségből 6300 métermázsát Budapestre, a többiből Regensburgia és Passauba szállították.

Fall, wo die Walzen schon einen kleineren Durchmesser haben in Folge wiederholten Abhobeln: hiebei senkt sich der Support *Z* etwas nach abwärts längs des Kreises *E*. Fig. 5 gibt die Anordnung, wenn man eine abweichende Differenz-Geschwindigkeit erzielen will. Jeder Stuhl erhält ferner eine sogenannte Räderzange, ein sehr einfaches und praktisches Werkzeug, um die Räder von ihren resp. Achsen abzunehmen, bestehend aus einer Gabel, welche mittelst Schrauben an das abzunehmende Rad befestigt wird, worauf dann das Rad mittelst einer mittleren Druckschraube von der Welle abgeregert wird.

Geistreich muss auch die Einrichtung zur Verhütung des unangenehmen Geräusches der Zahnräder sein; dies erreicht Wegmann dadurch, dass er die Räder hoch macht und sie mit Schrot füllt, was die Vibrationen des Metalls schwächt.

Um das Eindringen fremder Körper, wie Steinchen, Nägel etc. zu verhüten, welche oft im Mahlgute enthalten sind und die Walzen beschädigen, verwendet er einen Behälter zur Aufnahme solcher Verunreinigungen mit 2 Speisewalzen, deren eine den Zweck hat, diese fremden Theile auszuscheiden, und wie folgt arbeiten:

Das Mahlgut wird aus der Gosse mittelst einer geriffelten eisernen Speisewalze in entsprechender, durch die Schraube *P* regulirbarer Menge entnommen; dieser eisernen Speisewalze gegenüber befindet sich eine Porcellanwalze, welche mit fünffacher Geschwindigkeit läuft und in Folge dieser Centrifugalkraft die Getreidekörner gleichmässig aus-streut, während etwaige fremde schwerere Theile in dem Blechbühl, welcher die Walzen umschliesst, sich sammeln, von wo sie von Zeit zu Zeit entfernt werden müssen, durch Lockern der Schrauben und Um-drehen dieses Bühls.

Für eine regelmässige Vermahlung ist bekanntlich von grosser Wichtigkeit, dass die Transmission der von einer Walze auf die andere zu übertragenden Kraft angepasst sei; hierüber machte Herr Wegmann seit längerer Zeit eingehende Versuche, um das Verhältnis zwischen Räder- und Riemenübersetzung festzustellen.

Versuche, die Walzen einzeln direct von der Transmissionswelle anzutreiben, erwiesen sich als ungünstig, selbst mit den sogen. Compound-Riemen, so dass Herr Wegmann seine ganze Aufmerksamkeit der Verbesserung des Räderantriebes zuwandte und Obiges als das Resultat seiner diesbezgl. Bemühungen hinstellt. Die Porcellanwalzen kleinsten Calibers haben 220 mm. diam. und 300 mm. Länge, die grössten 350 mm. diam. bei 1 m Länge.

HANDEL UND VERKEHR.

Eine neue Dampfmuhle in Stahlweissenburg. Wie uns gemeldet wird, ist in Stahlweissenburg die Gründung einer Dampfmuhl-Aktiengesellschaft im Werke, für welche sich die hervorragendsten Persönlichkeiten der Stadt und des Comitats interessieren.

In der Arader Széchenyi-Mühle brach am 27. d. das Schwungrad, wodurch der Betrieb auf mehrere Monate gestört ist.

Rumänischer Weizen. Der Import, namentlich aber der Transit rumänischen Weizens hat bereits seinen Anfang genommen. Laut dem uns vorliegenden Ausweis haben in der verflorbenen Woche 75,000 Meterzentner Weizen das Eisener Thor bei Orsova passiert. Bis auf 6300 Meterzentner, die nach Budapest gingen, lautete die Destination des übrigen Quantums nach Regensburg und Passau.

A trieszti pék-szövetkezet elhatározta, hogy a kenyér árát 12. illetleg 14 krajczárral 16 krajczárra emeli kilogrammonként. A pék-szövetkezetben e miatt konfliktus támadt, amennyiben két pék kijelentette, hogy a kenyert ezután is az eddigi árákon fogják árni meg az egyik árát is hozzá tetve, hogy a városban több főközlélet fog nyitni.

Lisztkivétel Fluméből júliusban. Glaszowba 4060 q, Liverpoolba 9631 t. Londonba 5244 t., Bordeauxba 400, Malibá 32, Rotterdamba —, Marselléba —, Rouenbe 6102, Brazíliába —, más délamerikai kikötőké 735 t. q. Ebben a kivételben résztvettek: az I. ladapesti malom 1895 t. q., Lajza-malom 1908, a magyar állalatlan hitelbank egyesült malmai 2942 t., Pannónia-malom 12, Concordia-malom 1536 t., Erzsébet-malom 304 t., Victoria-malom 4048, Gizela-malom 2330 t., pesti hengermalom 1911 t., molnárok és stúck malma 1515, Istvánmalom 508, Hagenhuber 3759 t., székely-fiumei 300, kikivált —, zágrábi —, Bloch József 7112, Pick & Fischer —, Neuman-Arad 501, Losonec 7112, Lohmayer J. F. 712 t., Back B., Szeged 900, eszéki malom —, Szatmári malom —, Pannónia-Temesvári 300, H. M. Várhely —, Temesvári malom —, Pannónia-Temesvári 300, I. horvát-károlyvárosi malom 203 t., Ligeti-Szeged —, Szepecevi-Károlyváros —, Kaposvári malom 304 t., Emilia-Nagyvárad 300, belgrádi malom —, Hedrich & Strauss —, ebenfurti malom —, összesen 23,295 t. q. — januárban 99,111 t. q., februárban 103,925 t. q., márciusban 89,897 t. q., áprilisban 71,619 t. q., májusban 79,578 t. j., júniusban 74,562 t. q.

Orosz rozskivétel tilalom. Ama rendelet, melylyel az orosz kormány a rozskat, rozsliszteket és korpánkat Oroszországból való kivételről megtiltotta — az 37-én lépett életbe, minél fogva e nap a világ gabona kereskedelmének történetében mint a legfontosabb napok egyiké lesz feljegyezve. Azon ország, melynek kiviteli tevékenysége az utóbbi években soha sem sejtett nagy terjedelműt ért el, melynek rozsz-termékei a vele szomszédos államok lakosságára nézve nélkülözhetetlenek váltak, tegnap elzárta a kivételt elől a sorompókat, minék az európai gabonaforgalmazásban és gabonakereskedelemben olyan következményei lehetnek, melyeket ma még senki sem láthat előre. A szemes ésegekkel való forgalom, úgy látszik, a most megindult kampagnában még igen élénk mozgalmakkal lesz átvéve.

Az orosz rozskivétel tilalom — a Z. F. E. és számlása szerinti — az osztrák vasutakat is érinti sem kis mértékben. Bár rozskivétel Oroszországból az utolsó vámenemelés óta nem valami jelentékeny és a szállítmányokban mutatkozó csökkenés a behozatal megadására folytán 5000 t-ra tehető. Nagyobb les azonban valószínűleg a transziforgalomban a csökkenés, mert azok az orosz buzameenyiségek, melyek Ausztrián átvitteknek, nem csakétek 1890-ben az átvitelt 546,278 t. q. volt, ebből Potoszországra 183,818 t. q., Szászországra (részen az Elbén) 162,057 t. q. és Dél-Németországra 408 q. esett. Ehhez járul körülbelül 20,000 q. korpa, a mely a transziforgalomból valószínűleg teljesen eliesik. Ha az orosz rozskivételi tilalom úgy érvényben maradna, akkor Ausztria-Magyarországról körülbelül 40,000 t. teherrel kevesebbet szállítana vasutaján. Másrészt azonban növekedni fog a bevétel és az átvitel a Balkán félszigetről jövő gabonafélékben, melyekből különösen Bulgariából van igen jó termés. Már most a mutatkozó a jelek úgy élénk átviteli forgalomnak, mely buzán kívül nevezesen tengerre is ki fog terjedni és Szerbia, Románia és Bulgária terméseinek, úgy részét a német hurodalom Svájcra és Ausztriára szállítaná. Ebben a forgalomban a magyar vasutakon kívül a Dunagőzhajózási társaság, a Bécstől nyugotra levő államasutak, az államasut-társaság osztrák hálózata, valamint az észak-nyugati vasutak Kornenburgtól tovább észre fognak leginkább részt venni. Sokan azonban nem osztják azt a nézetet, hogy az orosz kivételi tilalom vasutainkra káros lesz, hanem ellenkezőleg azt hiszik, hogy azok forgalma növekedni fog.

Egy orosz búzskivételi tilalom esélyeiről czekek írja a »Petersburger Börsenzett«: »Az orosz katonai intendancia már a múlt hónap végén, mikor világgossá kiült az orosz rozsmoréma esélyéről Svájcra és Ausztriára szállítaná, az orosz szállítónak megengedte, hogy az általuk szállított mennyiségnek felét orosz, a másik felét pedig buzasziliszten szállítsák. Ezt a példát most még sokkal nagyobb mértékben a német katonai felügyelőség is követni szeretné, mely — így folytatja okoskodását az említett lap — számítani lehet rá, különösen az orosz rubei árfolyamának lenyomása mellett, hogy Németország részéről aránytalanul nagy mennyiségben fog orosz buza és más gabonafajta, mely a rozstilalom által nem érintettet, vásároltatni. Ez a nagyon könnyen megvalósítható lehetőség az orosz kereskedői körökben a legkomolyabb aggodalmakat kelti. Akadnak,

Die Triester Bäcker-Genossenschaft hat beschlossen, die Brotpreise von 12, resp. 14 auf 16 kr. pr. Kg. zu erhöhen. In der Bäcker-Genossenschaft ist ein Conflict ausgebrochen, indem zwei Bäcker an den bisherigen Preisen festhalten erklären und einer derselben in der Stadt mehrere Filialen zu errichten beabsichtigt.

Mehl-Export aus Flume im Juli. Nach Glaszow 4060 q, nach Liverpool 9631 t., nach London 5244 t., nach Bordeaux 400, nach Malibá 32, nach Rotterdam —, nach Brasilien —, nach Marselle —, nach Rouen 6102, nach Braslien —, nach anderen südamerikanischen Häfen 735 t. q. Hieran waren theilhaftig: 1. Ofen-Pester 1895 t. q., Lounisa 1308, Vereinigte Creditbank 2942 t., Pannonia 12 t., Concordia 1536 t., Elisabeth 304 t., Victoria 4048, Gisela 2330 t., Pester Walzmühle 1911 t., Müller und Bäcker 1515, István 508, Hagenhuber 3759 t., Zalkai Flume 300, Kikindlar —, Agramar —, Josef Bloch 7112, Pick & Fischer —, Neuman Arad 504, Losonec 203 t., J. F. Lohmayer 7112 t., B. Back, Szegedin 900, Essegger —, Szatmár —, Alb. Bloch 7112, Bauer H. M., Várhely —, Temesvári —, Pannónia-Temesvári 300, I. Croatische, Károlyváros 203 t., Ligeti-Szegedin —, Szepecevi-Károlyváros —, Kaposvári 304 t., Emilia-Grosswardein 300, Belgrader —, Hedrich & Strauss —, Ebenfurt —, zusammen 23,295 t. q. — im Januar 99,111 t. q., im Februar 103,925 t. q., im März 87,897 t. q., im April 71,619 t. q., im Mai 79,578 t. q., im Juli 74,562 t. q., zusammen 495,692 t. q.

Russisches Ausfuhrverbot. Mit dem 27. d. M. trat das russische Ausfuhrverbot für Roggen, Roggenmehl und Weie in Kraft und ist daher dieser Tag einer der bedeutungsvollsten Tage in der Geschichte des Getreide-Welt Handels. Das Reich, dessen Exportfähigkeit in den letzten Jahren einen nie geahnten Umfang erreichte, dessen Roggen-Produkte für die Ernährung grosser Nachbarstaaten fast unentbehrlich geworden sind, verliert verhältnissmässig heute seine Grenzen dem Export, und die Umwälzung, die Europas Getreideconsum und der denselben versorgende Handel hiedurch erfahren wird, ist vorerst noch unanschaulich. Der Verkehr mit Brodfrüchten wird für laufenden Campaigne voraussichtlich noch sehr lebhafte Bewegungen durchmachen.

Durch das russische Roggen-Ausfuhrverbot werden die österreichischen Bahnen, wie schon bemerkt, nicht unbedeutlich in Mitleidenschaft gezogen. Zwar ist unsere Roggenexporte aus Russland seit den letzten Zollerhöhungen nicht bedeutend und kann der Entgang der Frachten durch das Aufheben der Einfuhr höchstens mit 5000 t. veranschlagt werden. Namhafter dagegen dürfte sich der Ausfall im Transitverkehr gestalten, denn die Mengen an russischem Roggen, welche durch Oesterreich durchgeführt werden, sind nicht unerheblich. Im Jahre 1890 betrug die Durchfuhr 246,278 t., davon nach Preussen 183,818 t. q., nach Sachsen (zum Theile auf der Elbe) 162,057 t. q. und nach Süddeutschland 403 q. Hierzu kommen noch circa 20,000 q. Kleie, um welche sich die Durchfuhr vermindern dürfte. Blicke das russische Roggen-Ausfuhrverbot ein Jahr lang in Kraft, so würde sich für Oesterreich-Ungarn ein Frachtausfall von etwa 40,000 t. ergeben. Andererseits wird die Einfuhr und Durchfuhr von Getreihen aus den Balkanländern zunehmen, von denen namentlich Bulgarien über eine sehr gute Ernte verfügt. Es sind bereits jetzt Anzeichen für einen lebhaften Transitverkehr vorhanden, welcher neben Weizen namentlich Mais und Gerste und einen Theil der Production Serbiens, Rumäniens und Bulgariens über Oesterreich-Ungarn nach den deutschen Reich und der Schweiz leiten wird. An diesem Verkehr dürften neben den ungarischen Bahnen namentlich die Donau-Dampfschiffahrtsgesellschaft und von Wien ab die westlichen Staatsbahnen und das österreichische Netz der Staatsbahngesellschaft, sowie von Kornenburg ab die Nordwestbahn participieren. Viele theilen nicht die Ansicht, dass das russische Ausfuhrverbot für den Verkehr unserer Bahnen von Nachtheil sein wird, und versprechen sich vielmehr eine Belebung desselben.

Zur Frage eines russischen Weizen-Ausfuhrverboles schreibt die »Petersburger Börsenzett«: »Schon Ende vorigen Monats hatte die russische Intendant-Verwaltung, als sich die Roggen-Missernte in Russland klar herausstellte, den durch frühere Contracte eingetragenen Roggen-Danfacht zu begeben, die Hälfte des von ihnen zu liefernden Quantums in Roggen, die andere Hälfte in Weizenmehl zu liefern. Diesem Beispiele wäre jetzt die deutsche Militärverwaltung in nur noch erweiterten Umfange gefolgt. Es sei daher, wenn die durch die Verkürzung des russischen Roubelcours zu erwarten, dass von Deutschland aus unverhältnissmässig hohe Aufkäufe russischen Weizens und anderer Getreidearten, die von der Roggenausfuhr nicht betroffen würden, erfolgen werden. Diese sehr nahe liegende Möglichkeit rufe — wie das genannte Blatt schreibt — in russischen kaufmännischen Kreisen die ernstesten Befürchtungen

kip azt állítják, hogy Oroszország nem rendelkezik a kivitel számára felesleges bűzemenyiséggel és ha esetleg maradnának is bűzkeszelek, melyek a népesség ellátására szükséges mennyiséget meghaladnak, ezeket úgy kell tekinteni mint végső tartalékot arra, ha jövő évben ismét hasonló rossz termés útna be. Az utóbbi lehetőséggel pedig minden tökéletes kereskedelmi politikának számolni kell. — Ebből a szempontból a bűz-kivitelnek egyszerűsítendőnkor meg kellene tiltatni, mert ez a lehetőség, hogy a jövő termés nem sikerül, mindig megvan.

Svájcz bűzbevételének helyzete a következőket írja onnan: A magyar bűz behozatala az utóbbi időben növekedett, mert az itteni piacot befedőként ármekledések huzdídját hatoltak s alkalmat adott magyar bűz bevásárlására. Az a néhány ítel új, mely Magyarországról hozatott, nem igen teremt, noha álag szép piros színű, de fénytelen. Az érési próbak a liszt kiadóságot és minőségét illetőleg kedvező eredményt adtak, noha azt a szép fehér színt, melyet a tavalyi bűz-liszt mutatott, az idein elérni nem lehetett. Sajnos, hogy a magyarországi folytonos ármekledések megakadályozták azt, hogy mindjárt a kiviteli campagne kezdetén derekasan hozzá lehetett volna látni az útlethez; a helyelt azonban importeurjeink tartózkodók, és pedig annál inkább, mert Oroszország még mindig ócskóbban adja huzdíját a azokivül Amerikából sűrűs jutányos kiadatok értekenek, melyek kereskedőink figyelmét magukra vonják. Figyelemre méltó az is, hogy az ideai ármek bűz, habár kevésbé erőteljes, de mégis igen fehér lisztet ad, ami több molnárt nagyobb próbálásokra indított, hogy teljes meggyőződést szerezhessek e bűzafajta minőségéről, mert itt abban a nézetben vannak, hogy az amerikai bűz órási fölénye következtében az európai fogyasztó országokban, tehát nálunk is domináló helyzet fog az idein elfoglalni, amilyenre már évek óta nem volt eset. A Romániaival való útlethe névze kevésbé kedvező a kiadatok, noha az eddig érkezett romániai új bűz kielégítő minőségre enged következtetni. Itt különben azt hiszik, hogy a románai bűz más piacokon, a többi közt Németországban is, jó áratok fog elérni, s így a mi céljainkra esetleg drága volna. Dél-Oroszország egy részének minden ellenkező tudósítás dacára állítják mégis jó termésre van, s az eddig küldött próbak minőség tekintetében is megelégednek. Az tény, hogy az orosz bűz jelenlegi árai több bizonyra nyújtottak alkalmat, mint a magyar bűz ára, ami hazán az utóbbira névze nem kedvező körülmény. Ha eddig Oroszországnak még sem köbített Svájccal nagyobb üzleteket új bűz szállítása végett, azt csak annak lehet tulajdonítani, hogy a kereskedők, mint már jeleztük, a gabonapiac jelenlegi helyzete iránt bizalommal nem viseltetnek, s a helyzet teljes tisztulást akarják bevárni, mielőtt nagyobb üzletekbe becsújkoznának. A szolid üzletrészeki körökben bizonytalanság a helyzet szignatúrája.

Egy gabona-közraktár felállítása végett, a melynek céljaira a kiállítási gépcarnokot rendezték be, a prágai városi tanács közlelményes bizottságnak indítványára, a helytartósággal és a kormányással tárgyalásokat fog kezdeni.

wach. Es wurden Stimmen laut, welche behaupteten, dass Russland eigentlich gar nicht mehr über zur Ausfuhr freie Weizenquantum verfügt, und dass, wenn sich aus Weizenverräthe über das zur Verpüfung der Bevölkerung in diesem Jahre hinausgehende Quantum aufweisen sollte, man auf diese als auf die letzte Reserve für eine eventuelle auch im nächsten Jahre eintretende Missernte zu schalten habe. Mit dieser letzten Möglichkeit aber müsse jede vollständige Handelspolitik rechnen. — Von diesem Gesichtspunkte aus müsste die Weizenausfuhr ein für allemal verboten werden, da die Weizenheit, die die nächste Ernte missernt, ist immer vorhanden.

Ueber die Lage des Weizenimports der Schweiz wird von dort berichtet: Die Einfuhr von ungarischem Weizen hat sich in letzter Zeit gehoben, da die auf den hiesigen Plätzen stattgefundene Preisrückung einwirkte und zur Acquisition ungarischer Provenienzen Anlass bot. Die wenigen Partien neuer Waare, welche aus Ungarn bezogen wurden, fanden keinen besonderen Beifall, dagegen dieselbe im Durchschnitt von schöner rother Farbe ist, jedoch ohne Glanz. Die Mahlproben ergaben ein günstiges Resultat in Bezug auf die Ergiebigkeit und Qualität des Mehles, wohingegen die weisse Farbe, wie solche der vorjährige Weizen in der Verarbeitung bot, besser nicht erzielt wird. Leider hat die fortwährende Preissteigerung in Ungarn verhindert, dass man gleich zu Beginn der neuen Exportcampagne tüchtig eingriff; vielmehr bleiben unsere Importeure vorerst in zuwartende Haltung, unsofern als Russland noch immer zu billigeren Preisen abgibt und andererseits Amerika dringende preiswürdige Angebote einlaufen, welche die Aufmerksamkeit unserer Händler auf sich ziehen. Beachtenswerth ist es, dass der diesjährige amerikanische Weizen, wenn auch ein weniger kräftiges, so doch sehr weisses Mehl liefert, was viele Müller veranlasste, mit grösseren Probevermahlungen vorzugehen, um volle Klarheit über die Ergiebigkeit dieser Weizenarten sich zu verschaffen, da man hier der Ansicht ist, dass angesichts des enormen Erntebüchusses der amerikanischen Weizen in den europäischen Consumländern, auch bei uns, eine dominierende Stellung gewinnen dürfte, was schon seit vielen Jahren nicht der Fall war. Weniger günstige Aussichten eröffnen sich für das Geschäft mit Rumänien, obschon die eingelangten Proben auf eine befriedigende Qualität schliessen lassen. Man ist hier der Ansicht, dass der rumänische Weizen auf anderen Absatzgebieten, worunter auch Süddeutschland, hohe Preise erzielen wird, somit für unsere Zwecke zu theuer zu stehen kommen dürfte. Trotz aller gegenwärtigen Nachrichten soll ein Theil Südrusslands eine befriedigende Weizenerte haben und auch die hier vorliegenden Muster diesjähriger Waare in Qualität entsprechen. Tatsache ist, dass die gegenwärtigen Preise bessere Rechnung geben, als jene Ungarns, was einermassen befriedete. Wenn trotzdem auch in Russland keine grösseren Liefergeschäfte für hier bis jetzt gemacht wurden, so hat dies seinen Grund darin, dass — wie schon vorhin angedeutet — man zu der gegenwärtigen Lage des Getreidemarktes kein rechtliches Vertrauen hat und erst die volle Klärung der Sachlage abwarten will, bevor Einleitungen zu grösseren dauernden Transactionen getroffen werden. Unsicherheit ist die Signatur in solchen Speculationen.

Behufs Errichtung eines Getreide-Lagerhauses in Prag, zu welchem die Maschinenhalle der Ausstellung adaptirt werden soll, beschloss der dortige Stadtrath über Antrag seiner Approvisionirungs-Commission, sich mit dem Landesauschuss und der Regierung ins Einvernehmen zu setzen.

STATISTIKA.

Franciaország bűzbevételének az 1890/1 évtényben 11,962,169 q volt, 1889/90-ben 9,168,903 q és 1888/89-ben 13,708,780 q. A lisztbevétel 1890/1-ben 419,861 q volt az 1889/90/1-237,516 q-lal szemben. A bűzának és bűzlisztnek bevitelle hi-ekre átszámítva, az utóbbi években volt:

1890/91	16,610,126
1889/90	12,425,058
1888/89	18,693,483
1887/88	12,014,960
1886/87	13,747,636
1885/86	6,528,834
1884/85	14,404,454
1883/84	12,915,600
1882/83	15,142,106
1881/82	16,307,374
1880/81	21,323,386
1879/80	29,116,294

STATISTIK.

Der Weizenimport Frankreichs betrug in der Campaigne 1890/1 11,962,169 q gegen 9,168,903 q in 1889/90 und 13,708,780 q in 1888/89. Die Einfuhr von Mehl betrug 1890/91 419,861 q gegen 237,516 in 1889/90. Die Einfuhr von Weizen und Weizenmehl, in hi umgerechnet, ergibt für die letzten Jahre

1890/91	16,610,126
1889/90	12,425,058
1888/89	18,693,483
1887/88	12,014,960
1886/87	13,747,536
1885/86	6,528,834
1884/85	14,404,454
1883/84	12,915,600
1882/83	15,142,106
1881/82	16,307,374
1880/81	21,323,386
1879/80	29,116,294

A világ rozstermelése. A világ rozstermeléséről részletes kimutatás jelent meg, melyből a következőket adjuk. Termelt ugyanis:

	1891	1890	1889
	hektoliter		
Oroszország . . .	155,150,000	236,350,000	198,650,000
Lengyelország . .	14,500,000	15,950,000	13,050,000
Németország . . .	69,000,000	84,100,000	76,560,000
Ausztria	18,850,000	37,550,000	24,070,000
Magyarország . . .	14,500,000	20,010,000	14,500,000
Franciaország . . .	27,550,000	36,680,000	23,780,000
Spanyolország . . .	8,700,000	9,280,000	8,590,000
Belgium	4,350,000	6,090,000	6,380,000
Hollandia	4,350,000	5,800,000	5,800,000
Rómánia	14,500,000	14,500,000	13,050,000
Amerika	10,150,000	10,150,000	10,250,000
Más országok . . .	18,350,000	18,560,000	18,850,000
Összesen	361,050,000	476,020,000	413,830,000

A felsorolt országok átlagos szűkegete mintegy 450 millió méterhársára rug, de ennek a mennyiségnek jelentékeny részét leptárakra s más czékokra is felhasználják. Az idén mintegy 90 millió rosz fog hiányzni, melyet tengerivel, burgonyával stb. kell pótolni.

GAZDASÁGI KÖZLEMÉNYEK.

Rómánia buzatermése a felte tavasszal táplált magon csekély várakozásokkal ugyan messze fölülmúlt, mégis 4—5 millió hl-re, tehát körülbelül 18—22%-kal mögötte maradt a tavalyi, körülbelül 22 1/2 millió kily-re becsült buzatermésnek. Ha már most tekintjük, hogy tavaly nyár derekán még igen tekintély mennyiségű régi buzakészletek voltak az országban, míg az ideai cséplés megkezdésekor az összes raktári készletek teljesen elfogytak, nem szorul különös bizonygatásra, hogy a telepöntön levő ideai kivételi ideig mennyiségű mennyisége sokkal többel mint 4—5 millióval kevesebb, mint Rómániaiban tavaly ugyan e czéla szolgáló mennyisége. Az eddig piacra került termés csaknem kivétel nélkül jó és kitűnő minőségű és szép színű. Minőségére és mennyiségére nézve legjobb termése Kis-Ölöhörszágunk volt, míg a Dunaközi és Moldvában a buza minőségére jó ugyan, csak mennyiségét tekintve a különféle vidékeken igen különféle. — A nyári gabona állatállamban kielégítő eredményt mutat és nevezetesen Rómániaiban évről-évre nagyobb mennyiségekben termesztett rosz az orosz rozskivételi tilalom folytán igen élénk kereslet tárgya, főképp németországi vetők elől. A tengeri-üzet korábbi élelmiszeréből veszített. Egyrészt a készletek fogytak még nagyon, másrészt pedig a kiltatásban levő tengeremelés okozta azt, hogy előzőek és vetők bizonyos tartózkodást tanúsítottak. A mi a tengeri állandó illeti, ugy az mindenütt a siklon, a hol az illetés korán tavasszal és még a nagy szárazság bedültá előtt történt, kielégítő, nehöl jó, míg a kesői tengeri sok helyütt még a rája fordított költséget sem hozza be. Egy hamar bedülő jó eső azonban még sokat javíthatna. Általában, tekintve azon körülményt, hogy Kis-Ölöhörszágból és Moldvából néhány kedvezőtlen jelenségen kívül többnyire jó hírek jönnek, néhány vidék kevésbé jó termése mellett meglehetősen középesszerű tengertermelés várható.

Csehország aratásáról Prágából a következőket írják: Csehországban az idén általában jó közép termés van. A mi a buzát illeti, ez már évek óta nem fedezi a szükségletet s azért magyar buzával kell a hiányt pótolni. Ennek az az oka, hogy az olcsó árak miatt, a milyenen a buzát már évek óta adni kell, Csehországban a garonkatermesztése nem fizetvén ki magát, általában kis területre szorították, s a gazdák inkább répát termesztettek. Az 1889-ik évi buzatermést kerek 4 millió hektoliterre becsülik, a mi bizony Csehország szükségletét alig volt képes fedezni. A mi az ideai buzatermést illeti, azt mennyiség tekintetében a gazdák desírik. A mi e nemes terményből az esőszék előtt betakarítottot, oly kitűnő minőségű, a milyen

Die Roggenproduction der Welt. Es liegt uns eine Schätzung der Roggenarten der Welt vor, die wir in Folgendem mittheilen. Es ernten:

	1891	1890	1889
	Hektoliter		
Russland	155,150,000	236,350,000	198,650,000
Polen	14,500,000	15,950,000	13,050,000
Deutschland	69,000,000	84,100,000	76,560,000
Oesterreich	18,850,000	37,550,000	24,070,000
Ungarn	14,500,000	20,010,000	14,500,000
Frankreich	27,550,000	26,680,000	23,780,000
Spanien	8,700,000	9,280,000	8,590,000
Belgien	4,350,000	6,090,000	6,380,000
Holland	4,350,000	5,800,000	5,800,000
Rumänien	14,500,000	14,500,000	13,050,000
Amerika	10,150,000	10,150,000	10,250,000
Diverse	18,350,000	18,560,000	18,850,000
Totale	361,050,000	476,020,000	413,830,000

Der durchschnittliche Bedarf der angeführten Staaten beträgt ungefähr 450 Millionen Hektoliter, doch dient ein beträchtlicher Theil dieser Quantität zu Destillations- und sonstigen Zwecken. Es dürften heuer bei 90 Millionen Hektoliter Roggen fehlen, die durch Mais, Erdäpfel etc. zu ersetzen sein werden.

LANDWIRTSCHAFTLICHES.

Das Ergebniss der Weizenerte Rumäniens hat zwar die bezügliche im Frühjahr ziemlich tief gesunkenen Erwartungen weit übertroffen, ist aber doch hinter der vorjährigen Fehung um 4—5 Mill. hl, also um circa 18—22% zurückgeblieben. Mit hl. bezifferten letztjährigen Weizenerte zurückgeblieben. Berücksichtigt man nun, dass im Hochsommer des Vorjahres noch eine nicht unbedeutende Quantität alter Weizen in den Läden vorhanden war, während zur Zeit des diesjährigen Dreschbeginnes alle alten Lagerbestände vollkommen geräumt waren, so bedarf es keines besonderen Hinweises, dass die Exportorte der bereits im vorigen Zuge befindlichen diesjährigen Anfahr-Campagne um weit mehr als 4—5 Mill. hl. hinter dem Weizen-Export Rumäniens von 1890/91 zurückgeblieben wird. Die bisher zu Markt gebrachte Frucht ist nahezu ausnahmslos guter bis vorzüglicher Qualität und von schöner Farbe. Die qualitativ und quantitativ beste Weizenerte hat die kleine Walachei, während in der Donau-Ebene und in der Moldau das quantitative Ergebniss bei sonst guter Qualität verschiedenen Gegenden sehr grosse Unterschiede aufweist. Das Sommergetreide hat ein im Allgemeinen zufriedenstellendes Resultat geliefert und ist namentlich der von Jahr zu Jahr in Rumänien mehr angebaute Roggen dank des russischen Roggen-Ausfuhrverbotes Gegenstand einer sehr regen Anfrage für deutsche Reueung geworden. Das Geschäft in Mais hat etwas in seiner früheren Lebhaftigkeit nachgelassen. Einerseits sind die Vorräthe schon bedeutend gelichtet und andererseits trägt die bevorstehende Maisernte viel dazu bei, Verkäufern und Käufern eine gewisse Reserve aufzuerlegen. Was seinen Stand anbelangt, so ist derselbe in der Ebene überall dort, wo der Anbau frühzeitig im Frühjahr und noch vor Eintritt der ersten Unwätere im Lande angebaute oft zufriedenstellender bis sehr guter, während der spät angebaute oft kaum die Kosten des Anbaues decken wird. Doch könnte auch hier ein baldiger ausgiebiger Regen noch vieles bessern. Im Allgemeinen steht bei dem Umstände, dass die kleinen Walachei und aus der Moldau neben einzelnen ungünstigen Meldungen zumeist günstige Berichte vorliegen, in Mais eine trotz einzelner localer Ausfälle doch annehmbare Mittelernte zu erwarten.

Ueber die Ernte in Böhmen erhalten wir aus Prag folgenden Bericht: Im Allgemeinen hat Böhmen eine gute Mittelernte erzielt. Was Weizen betrifft, so reicht die Fehung kaum hin und müssen wir schon seit Jahren zu ungarischen Provinzen greifen. Das rührt daher, dass der Weizenanbau in Böhmen bei den billigen Preisen, wie sie seit Jahren in Geltung waren, nicht mehr rentabel erschien. In der That ist die Ernte mehr zur Ribeneultur griffen. Die 1889er Weizenerte wurde auf rund 4 Millionen Hektoliter geschätzt, ein Quantum, das den Consum Böhmens kaum befriedigte. Was die heurige Weizenfehung betrifft, so wird die Schätzung von den Beobachtern gelobt. Was von dieser Brodfrucht vor Eintritt der Regenperiode eingefehcht wurde, zeigt exzellente Qualitäten, wie sie seit vielen Jahren nicht gesehen wurden. Qualitäten von 30 bis 32 Kilogramm Gewicht zählen keineswegs zu den Seltenheiten. Selbst der in der Regenzeit eingefuhrte Weizen ist von prächtvoller Farbe, wenn auch die Qualität im Allgemeinen jener nachsteht, die sich

már sok éve óta nem volt, 80–82 kilós minőség éppen nem tartoznak a ritkaságok közé. De még az időben behordott buza is pompás szűn, ámbrás minőség nem olyan mint azé, melyet száraz időben behordtak. Az eredményt egy teljes termésnek 70–80 százalékára teszik. Rozs legfőbb szennvedet a sok esőből, mert aratása az esőzésekbe esett. Száraz rozs az egész országban alig van. A gabonát a ritkábban kell szárítani, de különben jól fejlődik. A hozamot átlag 50 százalékra teszik a jó közpárménnek. De azért ma a rozs métermászajáért mintegy 4 forinttal fizetnek többet mint tavaly. Az 1889-ik évi rosztermést 9 millió hektoliterre teszik.

ÜZLETI TUDÓSÍTÁSOK.

Budapest, 1891. aug. 29-én. (Kálnoky és Simon.)
Az irányzat stílyt mint a forgalom e hét folyamán észrevehetően meggyengült és a helyi forgalom főképp azon fogszájok megrendelésére szorítottok, a kik nem tördvete az árviszonyokkal, sükségletük aort fedezik, a mikor jelentek. Sajnos azonban, az ilyenek igen kevesen vannak! Hogy valamennyi európai piacunk hanyatló mozgalma mellett kivételi viszonyaink fellendülésre gondolni alig lehet, nem kell külön hangsúlyozniuk és azért ebben a viszonylatban ügyeslőlván semmi üzlet sem jött létre; endőfgya a 0–2 fajtká folyton szaporodnak és azok nagyobb mennyiségű elvitele igen kivánatos volna már. Ezzel szemben, a mi a többi fajtkáit illeti, konstátálnunk kell, hogy készletek belőlk egyáltalán nincsenek, mert a már előbb eladott mennyiség átvétele folyrást kedvöz.

A takarmányanyagok is méréskelten gyengültek; a hét elején finom korpát szingyt, mint gorombát még könnyen lehetett a legmagasabb árrakon, Németországba eladni, a hét vége felé azonban csak tetemes árengrésszel voltak eladhatók.

Átlagos jegyzésekink:

0	1	2	3	4	5	6
18.40	17.70	17.10	16.60	16.10	15.40	14.20
7 s sz. F G						
12.20 8.60 5.80 5.70						

MARKTBERICHTE.

Budapest, 29. Aug. 1891. (Kálnoky & Simon.)
Sowohl die Tendenz als auch die Umsätze haben im Laufe dieser Woche eine merklie Ahschwächung erfahren und beschränkte sich der Verkehr des Inlandes lediglich auf Bestellung derjenigen Consumenten, die unbekümmert um Preisverhältnisse ihren Bedarf damals decken, sobald er eben eintritt. Leider gibt es deren nur sehr Wenige. Dass unter der rückläufigen Bewegung sämtlicher europäischen Märkte ein Aufschwung unserer Exportbeziehungen schwer denkbar ist, brauchen wir wohl nicht besonders hervorzuheben und wurde in dieser Relation daher bereits gar kein Abschluss zu Stande gebracht; in Folge dessen häufen sich die Sorten 0–2 fortwährend an und wäre ein bedeutender Abzug derselben schon dringend erwünscht. Dagegen müssen wir, was die andern Nummern betrifft, constatiren, dass Lager darin gar nicht existiren, da die prompte Abnahme der verkauften Quantitäten eine ausserordentlich günstige lieht.

Auch Futterstoffe schwächen sich mässig ab; zu Anfang der Woche konnte man sowohl grobe als feine Kleie zu höchsten Preisen noch flott nach Deutschland verkaufen, während sie gegen Schluss nur mit erheblichen Reductionen an Mann zu bringen war.

Wir notiren heute durchschnittlich:

Nr.	0	1	2	3	4	5	6	7	8
	18.40	17.70	17.10	16.60	16.10	15.40	14.20	12.20	8.60
F G									
5.80 5.70									

Dampfkessel-Speisewasser-Reiniger
(Patent Schrotter).

Einfachster und sicherer Apparat zur Vrhütung der Kesselstein- und Schlammbildung der Dampfboiler. Schonung des Kessels, Ersparnis an Brennmaterial. Wegfall der Kosten für das Ausklopfen, erhöhte Betriebssicherheit. Im Auslande über 2000 Apparate in Verwendung. In Osterreich-Ungarn seit 2 Jahren ca. 200 Stück aufgestellt. Unerbrechbarer Patent-Wasserstandsanzeiger. Ersatz für Wasserstandsanzeiger bei Dampfboilern, Schutz vor Explosionen, Schutz vor Brandwunden, Wegfall jeder Schutzvorrichtung, bedeutende Ersparnis und Betriebssicherheit. Ohne Änderung der bestehenden Einrichtungen anbringbar. Tausende Anzeiger stehen in aufreimtelieferter Verwendung. **Wasserspeicher** verbessertes System **Reiniger** anerkanntester Apparat, garantierte Dauerhaftigkeit, unverrückbare Kontrolle bei Dampfanlagen, — **Leitungs- und Apparate für Textildruckerei**. Neueste Constructions, vollständig. — **General-Vertreter für Osterreich-Ungarn:**
JULIUS DRACH
Ingenieur, Wirt II, Carrengasse 3 und 5. Prospekt gratis. **Einzig-authorized Vertreter für die Deutschen Lande.**

Vereinigung gegen schädliches Kreditgeben
(Verein Kreditreform)
Budapest, V., Dorotheagasse 5. I. St.
385 Bureaux in Osterreich-Ungarn, Deutschland, Schweiz, Holland, Belgien, Frankreich, Russland, Türkei, Serbien, Rumänien und Bulgarien. — Direkter Anfrageverkehr zwischen den Mitgliedern und obigen Bureaux. Mündliche Auskunftserbeiligung gratis. Inkasso auf sämtliche Plätze des In- und Auslandes.

London. **NEUE**
Ein erfahrener Agent mit besten Referenzen, sucht für London die Vertretung einer leistungsfähigen Mehlmühle u. ertheilt Offert unter L. 4087 an Rudolf Mosse, Leipzig.
Aspir-Molton
sowie Filtertüche jeder Qualität
Fabrik Adolf Keiler
Berlin N. 24.

EISELE JÓZSEF

réz , érczmű- és gőzkazángyára. — Kupfer-, Metallwaaren- und Dampfkesselbau-Fabrik.
V., külső váci-út 138. szám. **BUDAPEST. V.,** äussere Waitznerstr. Nr. 138.

Gőzkazánokat

készít minden nagysághoz és általában a legjobbaknak bizonyult szerkezetek szerint, továbbá **STEINMÜLLER**-féle szabványos **vízvezetők gőzkazánokat**, 12 légköri használatú gőznyomásig; azoknál elvállal mindennemű vasartásokat, vas-szerkezeteket, vasartályokat víz, szesz, petroléum, olaj, melasse stb. számára; vaslemez keményeket s szabdalmasztott **POLLACSEK**-féle gőzkazán tápvíz-tisztító készülékeket minden nagysághoz.

Az esztérgályozó osztály

készít s tarti raktáron mindennemű gőzkazán, gőzgép, gőz- és vízvezetők felszereléseket (Armaturen); azoknál mindennemű más e szakmába vágó munkák elvállaltatnak s postósan készítetnek.

A rézműves osztály

készít mindennemű **cukor- és szeszgyári berendezéseket**, elvállal továbbá **sőr-, petroléum- és festékgyári berendezéseket**; szintegy **egyésként gyárak mindennemű berendezéseit**.

Raktáron tart minden nagysághoz forrasztott vörös- és sárgaréz csöveket.

Dampfkessel

werden in jeder Grösse und Form nach den anerkannt besten Constructionen angefertigt, ferner patentirte **STEINMÜLLER**-sche **Wasserrohr-Dampfkessel** bis zu 12 Atm. Betriebs-Überdruck. Ausserdem werden alle vorkommenden **Kesselschmidarbeiten** wie Reservoiren, Eisenconstructionen, Träger, eiserne Schornsteine in der tadellosten Ausführung angefertigt. Die patentirten **POLLACSEK**-schen Speiswasser-Reinigungs-Apparate werden in allen Dimensionen ausgeführt.

Armaturen

für Dampfkessel-Anlagen, für Maschinen, Dampf- u. Wasserleitungen werden angefertigt u. wird von denselben stets ein **grosses Lager** gehalten, ausserdem werden alle in das **Fach der Dreherei** schlagenden **Arbeiten** auf's pünktlichste ausgeführt.

Apparate.

Die Kupferschmiederei verfertigt bestens complete **Brennerei- u. Zuckerfabriks-Einrichtungen-Apparate**; ausserdem **Petroléum-Fabriks, Bierbrauerei** ebenso allerlei **chemische Fabriks-Einrichtungen**.

Stets grosses Lager von gezeugnen Kupfer- und Messing-Rohren.

Aichfähige

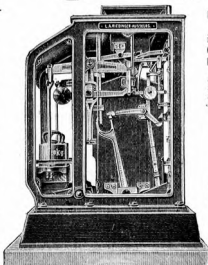
(Laut Dekret 765 91 der Kaiserl. Norm. Aich-Kommission in Berlin.)

control- und regulirfähige patentirte

Riedinger'sche
automatische
Getreide-Waagen

mit Zählwerk, welches die verwogenen Mengen anzeigt.

FABRIK:
GEGRÜNDET 1856.
ARBEITERZAHL 1000

Bestens anwendbar:
Zum genauen, zuverlässigen, raschen und billigen selbstthätigen Verwiegen von Weizen, Roggen, Gerste, Malz, Hafer, Mais, Reis, Getraat und allen Hülsenfrüchten, Palmkernen, Erdnüssen etc. etc.

Zum Gebrauch beim Einkauf und Verkauf, zum Füllen von Säcken, zur Controlle des Betriebes etc. in Silo- und Bodenspeichern, Anlagen zur Getreide-Umladung, Mahl- und Oelmühlen, Malzfabriken, Brauereien und Brennereien etc. etc.

Lieferung in Grössen von 5—1000 kg. jedesmal. Füllung = 1500—130000 kg. stündlicher Leistung.

Nähere Auskünfte ertheilen die

General-Verkäufer:
MAETZ & Co.
Berlin N.W.
Spener-Strasse 32.

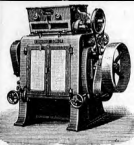
LEDER
Weniger Patent-Frictione-
RIEMENSCHREIBEN-BANDAGEN.
Erste ungar. Riemenleder- und Maschinenriemenfabrik.
Max Margulies RUDAPESST.
LEDERHANDLUNG. v. Fabrikkompass 47.

RIEMER

MÜHLEN
offrire ich meinen im In- und Auslande patentirten
„**Sicherheits-Sackbund**“
Vom Direktions-Ausschuss des ung. Landes-Mühlenverbandes zur Einführung empfohlen. Erprobt und eingeführt bei der Ersten Wiener Walzmühle Voniller & Co., den hervorragendsten Budapest- und Provinzmühlen, laut deren Zeugnisse bestens bewährtes Schutzmittel gegen Fälschungen der Mehlmüllern und Gewichtserkürzungen bei plombirten Säcken Prospekte franco. Näheres bei **HEINRICH HAAS**, Mehlhändler, Budapest, Andrásystrasse Nr. 31.
Daselbst auch Ein- und Verkauf von gebrauchten Mehl- und Kleinsäcken.

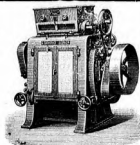
Säcke!

Alle Gattungen **Jutesäcke** für Mehl, Kleie, Getreide etc. liefern zu billigsten Fabrikspreisen die
Erste Oesterreichische Jute-Spinnerei & Weberei WIEN, I. Maria Theresienstrasse Nr. 22.
 Centralbureau:
 Fabriken in: **Neupest** bei Budapest tägliche Erzeugung 32.000 Sack- und Packstoffe
 Floridsdorf bei Wien 26.000
 Simmering 22.000
 in Summa täglich 80.000 Sack- und Packstoffe.
 Alle Correspondenzen an das Centralbureau in Wien. Telegramm-Adresse: **ERSTE Jutespinnerei Wien.**

G. DAVERIO

ZÜRICH (SCHWEIZ).

General-Vertreter für Oesterreich-Ungarn:

KARESGH & OREL WIEN II., Obere Donaustrasse 107.

MALOMÉPÍTÉSI TELEP

kettős-, hármás- és négyes hengerszékék
 gabonatisztításra szolgáló gépek
 szitagépek, dara- és derezisztító gépek
 stb. stb.

Diszokmány a nemzetközi malomparkállításokon:

Párisban 1885, Augsburgban 1886, Milanóban 1887.

Legnagyobb kitüntetések a nemzetközi kiállításokon:

Párisban 1878, Sidneyben 1879, Melbourne 1881,
 Zürichben 1883, Odessában 1884, Párisban 1886,
 Barcelonában 1888, Párisban 1889.

BIZONYÍTVÁNY:

Budapest, 1889. december 18.

Daverio G. urnak, Zürich.

..... Folyó hó 13-án kelt b. sorai folytán örömmre
 szolgál kijelentelni, hogy az Ön által szállított hengerszékék
 működésével minden tekintetben a legtekélyesebben meg va-
 gyok elégedve. **Haggenmacher Henrik.**

MÜHLENBAU-ANSTALT

Zwei-, Drei- und Vierwalzenstühlen

Maschinen für Getreideputzereien
 Sichtmaschinen, Gries- u. Dunstputzmaschinen
 etc. etc.

Ehrendiplom auf den internat. Müllerei-Ausstellungen in:

Paris 1885, Augsburg 1886, Mailand 1887.

Höchste Auszeichnungen auf den internat. Ausstellungen in:

Paris 1878, Sidney 1879, Melbourne 1881, Zürich
 1883, Odessa 1884, Paris 1886, Barcelona 1888,
 Paris 1889.

ATTEST:

Budapest, 18. Dezember 1889.

Herrn G. Daverio, Zürich.

..... Zufolge Ihrer werthen Zuschrift vom 13. crt. macht
 es mir Vergnügen Ihnen mittheilen zu können, dass ich mit
 den Leistungen Ihres **Walzenstuhles** in jeder Beziehung auf
 das Beste zufrieden bin. **Gez. Heinrich Haggenmacher.**

GANZ & COMP.

Vasöntöde és gépgyár részv.-társaság

Budapesten és Leobersdorfban Bécs mellett

ajánlja

hengerszékéit, hámzó- és egyéb malom-
 gépeit;

turbinákat és gázmotorokat;

villamos világítást és erőátvitelt;

vasuti-kocsikat és vasuti-felszereléseket;

mindennemű kemény öntvénygyártmányait;
 gép- és öntött-munkáit.

Eisengiesserei u. Maschinen-Fabrik Act.-Ges.

Budapest u. Leobersdorf bei Wien

empfehlen ihre

Walzenstühle, Schäl- und sonstigen Müllerei-
 Maschinen;

Turbinen und Gasmotoren;

Elektrische Beleuchtung und Kraftüber-
 tragung;

Eisenbahn-Waggons und Eisenbahn-Ausrüs-
 tungen;

Hartgussfabrikate aller Art;

Maschinen- und Guss-Arbeiten.

Az első magyar

juta-fonó és szövőgyár részv.-társ. Lajta-Ujfalván

Raktára BUDAPESTEN V., Béla-utca 2.

ajánlja mindenmennyiségű gyártmányait

szákokból és csomagoló szövethől.

Die Act.-Ges. der ersten ungarischen

Jutespinnerei und Weberei in Lajta-Ujfalva

Niederlage BUDAPEST V., Béla-utca 2.

empfiehlt ihre Erzeugnisse aller Gattungen

Säcke und Emballagen.